

Miljøgodkendelse

Nyttiggørelse af jord til terrænregulering af
landbrugsareal

MS Kragelund's MultiService v/Morten Leisted Nielsen
Tangagervej 6, 4180 Sorø

Teknik, Miljø og Drift
Rådhusvej 8
4180 Sorø
Telefon 57 87 60 00
teknik-miljoe@soroe.dk
www.soroe.dk

Stamdata

Virksomhed	MS Kragelund's MultiService v/Morten Leisted Nielsen
Adresse:	Tangagervej 6, 4180 Sorø
CVR nr.	30060423
P-nr.	1012876528
Matr. nr.:	20a og 20i Pedersborg By, Pedersborg
Grundejer:	Morten Leisted Nielsen
Kontaktoplysninger E-mail Telefon www.adresse.dk	Rådgiver og kontaktperson: Lars Åge Klausen v/ AGROVI LKL@agrovi.dk Tlf. 22467490
Ansøger	Morten Leisted Nielsen Tangagervej 6 4180 Sorø
Virksomhedens art, listebetegnelse:	K 206: Anlæg der nyttiggør ikke-farligt affald, bortset fra anlæg under listepunkt 5.3 i bilag 1 til bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, autoophugning, skibsophugning, biogasfremstilling, kompostering og forbrænding.
Gyldighedsstatus	Godkendelsen er gyldig fra 8. august 2023 til den 31. december 2024.
Planstatus	Landzone
Sagsnummer:	09.02.00-P19-5-23
Myndighed:	Sorø Kommune, Teknik, Miljø og drift
Udarbejdet af	Elisabeth Venov Schrøder

Indhold

Stamdata	2
Indledning	4
Afgørelse om miljøgodkendelse	4
Offentliggørelse og gyldighed	4
Miljøvurdering	4
Klagevejledning	5
Søgsmål	5
Generelle bemærkninger	5
Vilkår for miljøgodkendelsen	6
Miljøteknisk beskrivelse	11
Miljøteknisk vurdering	12
Samlet vurdering og konklusion	18

Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Afgørelse om ikke VVM-pligt af d. 8. august 2023

Bilag 3: Afgørelse efter planloven af den 7. juni 2023

Bilag 4: Udtalelse fra Museum Vestsjælland af den 1. juni 2023

Indledning

Jeres rådgiver, Lars Åge Klausen v/ AGROVI, har på jeres vegne ansøgt om miljøgodkendelse til terrænregulering af landbrugsarealer på matriklerne 20a og 20i Pedersborg By, Pedersborg tilhørende ejendommen Tangagervej 6, 4180 Sorø. Projektet omfatter tilførsel af cirka 30.000 m³ ren jord med henblik på forbedring af den landbrugsmæssige drift.

Sorø Kommune har d. 7. juni 2023 truffet afgørelse om, at terrænreguleringen er nødvendig for den landbrugsmæssige drift og ikke kræver landzonetilladelse.

Sorø Kommune vurderer, at projektet kræver en miljøgodkendelse, da der er tale om nyttiggørelse af ikke på forhånd kendt overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter. Jorden betragtes som affald.

Afgørelse om miljøgodkendelse

Miljøgodkendelsen meddeles efter kapitel 5, § 33, stk. 1 i miljøbeskyttelsesloven¹, og efter godkendelsesbekendtgørelsen².

De godkendte aktiviteter er omfattet af listepunkt K206 på bilag 2 i godkendelsesbekendtgørelsen. Listepunkt K206 omfatter: Anlæg der nyttiggør ikke-farligt affald, bortset fra anlæg under listepunkt 5.3 i bilag 1 til bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, autoophugning, skibsofhugning, biogasfremstilling, kompostering og forbrænding.

Sorø Kommune er tilsyns- og godkendelsesmyndighed for virksomheden.

Offentliggørelse og gyldighed

Godkendelsen vil blive offentliggjort på Sorø Kommunes hjemmeside samt på Miljøstyrelsens Digitale Miljøadministration (DMA).

Miljøgodkendelsen træder i kraft ved datoen for meddelelsen/offentliggørelse.

Hvis afgørelsen påklages, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet dog bestemme, at miljøgodkendelsen ikke må udnyttes, før klagen er behandlet. Bliver miljøgodkendelsen udnyttet i klageperioden, og mens en eventuel klage bliver behandlet, sker det på virksomhedens eget ansvar.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden den 31. december 2024, jf. § 37 i godkendelsesbekendtgørelsen. Deslige bortfalder godkendelsen, hvis den ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år, jf. § 78a i miljøbeskyttelsesloven.

Miljøvurdering

Ansøger har anmeldt en VVM-screening af det ansøgte projekt, idet det vurderes, at tilførsel af ren jord til landbrugsjord er omfattet af punkt 11b: Anlæg til bortskaffelse af affald i bilag 2 i lov om miljøvurdering.

Sorø Kommune har gennemført en VVM-screening og har vurderet, at det ansøgte, ikke er omfattet af VVM-pligt, jf. vedlagte bilag 3 – afgørelse om ikke-VVM af den 8. august 2023. Afgørelsen om, at projektet ikke er omfattet af VVM-pligt, offentliggøres sammen med offentliggørelsen af miljøgodkendelsen.

¹ Lov om miljøbeskyttelse, Lovbek. nr. 5 af 3. januar 2023

² Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, 2255 af 29/12/2020

Klagevejledning

Sorø Kommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 91 Miljøbeskyttelsesloven. Afgørelsen kan påklages af ansøger, enhver med en væsentlig interesse i sagens udfald, samt af klageberettigede foreninger og organisationer.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er offentliggjort, dvs. den 5. september 2023.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på www.naevneneshus.dk. Du logger på klageportalen med dit NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900, og som virksomhed og organisation skal du betale et gebyr på Kr. 1800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Hvis du ikke indbetaler gebyret inden den tidsfrist, som står på opkrævningen, så skal Miljø- og Fødevareklagenævnet afvise at behandle sagen og din klage bortfalder helt.

Søgsmål

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6. måned efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort, jf. § 101 i miljøbeskyttelsesloven.

Underrettede

Denne afgørelse er sendt i kopi til:

- Rådgiver, Lars Åge Klausen v/ AGROVI, LKL@agrovi.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, trost@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- DN-lokalkomite v/ Niels Hilker, e-mail dnsoroe-sager@dn.dk og soroe@dn.dk
- Friluftsrådet, sydvest@friluftsraadet.dk
- Grundejer Morten Leisted Nielsen

Generelle bemærkninger

Giver det ansøgte anledning til godkendelse efter øvrige lovgivninger end miljøbeskyttelsesloven og øvrige myndigheder end miljømyndigheden, er det virksomhedens eget ansvar at indhente de nødvendige tilladelser.

Virksomheden må efter miljøbeskyttelseslovens § 33 ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, som kan føre til forøget forurening i forhold til det tilladte, før ændringen er godkendt af godkendelsesmyndigheden. Ønsker virksomheden at udvide eller ændre ud over det i an-

søgningsmaterialet oplyste, skal dette være ansøgt forinden. På baggrund af den nye ansøgning afgør godkendelsesmyndigheden, om det giver anledning til ændring af nærværende godkendelse.

Virksomheden har retsbeskyttelse for godkendelsens vilkår otte år fra godkendelsens dato. Efter otte år kan godkendelsesmyndigheden tage godkendelsen op til revurdering jf. miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 1. Det betyder, at i otte år efter godkendelsens meddelelse kan godkendelsen ikke ændres ved påbud eller forbud efter § 41, medmindre forholdene i miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 2 er opfyldt. Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 41b kan tilsynsmyndigheden, når der er forløbet otte år efter meddelelse af godkendelsen, ændre vilkårene heri ved påbud eller forbud.

Sorø Kommunes forskrift

"Forskrift for Sorø Kommune om visse miljøforhold ved midlertidige bygge- og anlægsarbejder" skal følges, medmindre forhold er skærpet eller præciseret yderligere i godkendelsens vilkår.

Museumsloven

I forbindelse med terrænreguleringen gælder museumslovens regler i §§ 24, 25, 26, og 27. Det betyder blandt andet, at hvis der sker arkæologiske fund i forbindelse med jordarbejdet, skal det straks standses og I skal henvende jer til Museum Vestsjælland - tlf. 25 52 83 83 eller plan@vestmuseum.dk.

Jf. § 25 har I mulighed for at indhente museets udtalelse før anlægsarbejdet for at undgå unødige forsinkelser og udgifter.

Museum Vestsjælland har i forbindelse med Sorø Kommunes behandling af sagen afgivet udtalelse, som er vedlagt som bilag.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Sorø Kommune godkender hermed det ansøgte på nedenstående vilkår. Godkendelsen er midlertidig og udløber når terrænreguleringsprojektet er afsluttet, dog senest 31. december 2024.

Generelle vilkår

1. En kopi af denne godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig på anlægget, Tangagervej 6, 4180 Sorø, matrikler 20a og 20i Pedersborg By, Pedersborg, for de personer, der har ansvaret for virksomhedens indretning og drift. Driftspersonalet skal i fornødent omfang være orienteret om godkendelsens indhold, særligt vilkår vedrørende den nødvendige modtagekontrol og forhåndsgodkendelse af jorden (vilkår 21-27).
2. Virksomheden skal være indrettet og drives i overensstemmelse med det, der er oplyst af ansøger, medmindre andet er præciseret i vilkårene i denne godkendelse.
3. Sorø Kommune skal kontaktes, når pladsen er indrettet og der startes op for modtagelse af jord.
4. Godkendelsen er midlertidig og udløber når terrænreguleringen er gennemført, dog senest d. 31. december 2024.
5. Terrænreguleringen skal være afsluttet senest 6 måneder efter opstart.

Indretning og drift

6. Der må maksimalt tilføres jord i de fyldtykkelser og indenfor det område, som er beskrevet i Sorø Kommunes afgørelse efter planloven af d. 7. juni 2023. Det svarer til cirka 30.000 m³ tilført jord, svarende til cirka 54.000 tons (afhængigt af jordtype og vandindhold).
7. Den tilladte driftstid for modtagelse af jord og arbejde i projektområdet er hverdage mandag-fredag i tidsrummet 7-18.
8. Lastbiler må ikke holde i tomgang i eller på vej til projektområdet.
9. Projektområdet skal uden for den tilladte driftstid være afspærret, så der ikke er mulighed for at tilkøre eller aflæsse jord eller andet materiale.
10. Projektområdet skal, når der er åbent for jordtilkørsel, være bemandedt.

Støv

11. Virksomheden skal ved tilrettelæggelse af driften, herunder f.eks. ved vanding sikre, at der ikke opstår støvgener udenfor matriklerne 20a og 20i Pedersborg By, Pedersborg.
12. Hvis virksomheden giver anledning til støvgener udenfor matriklerne 20a og 20i Pedersborg By, Pedersborg, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig for omgivelserne, kan tilsynsmyndigheden forlange, at virksomheden iværksætter de fornødne tiltag for at bekæmpe støvdannelsen.

Støj

13. Virksomhedens samlede støjbidrag fra tilkørselsvejen og projektområdet, målt som de ækvivalent korrigerede støjniveau angivet i dB (A) må ikke overtage følgende grænseværdier:

	Mandag til fredag: kl. 07 – 18
Boligområder for åben og lav boligbebyggelse	45 dB (A)
Ved omkringliggende beboelse i åbent land (udendørs opholdsarealer tilknyttet boligerne i en afstand af 15 m fra boligen)	55 dB (A)

Grænseværdien skal overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

Dræn og overfladevand

14. Terrænreguleringen må ikke ændre på vandets naturlige afløb til eller fra omkringliggende ejendomme.
15. Anlægsarbejderne, herunder oplag af afrømmet muld, må ikke ske nærmere end 5 meter fra arealer omfattet af naturbeskyttelse³, herunder vandløbet i skellet mod øst.

Beskyttelse af jord og grundvand

16. Overjordiske tanke med brændstof og lignende skal sikres mod påkørsel. Påfyldningsstuds/tappedsted skal være indrettet med fast installeret spildbakke eller tilsvarende mulighed for opsamling af spild. Udendørs spildbakker skal løbende tømmes, således regnvand i bunden maksimalt udgør 10% af spildbakkens volumen. Regnvand opsamlet fra spildbakke skal afleveres til godkendt modtagested.

Ved tankning af køretøjer skal der være tæt belægning under selve tankpistolen, f.eks. ved anvendelse af en mobil spildbakke.

³ § 3 jf. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, Bek. Nr. 1392 af 4. oktober 2022

17. Spild skal straks opsamles, anmeldes til kommunens miljøafdeling og efterfølgende i bortskaffes som farligt affald. Der skal til en hver tid forefindes opsugningsmateriale, som kattegrus eller lignende, på anlægget.

Forhåndsgodkendelse, dokumentation og registrering af jord

18. Alle jordpartier skal ved ankomst:

- a) Være forhåndsgodkendt, jf. vilkår 21-27.
- b) Vurderes ved syn og lugt.

19. Jord må ikke modtages og skal afvises straks inden aflæsning påbegyndes hvis:

- a) jorden lugter eller syner forurenet
- b) jorden ikke er forhåndsgodkendt jf. vilkår 21-27
- c) jorden indeholder affald eller andre ikke naturligt forekommende stoffer eller materialer i jorden (fx murbrokker, plastik, træ, beton, eternit mm.).

20. Hvert jordpartis geografiske placering på ejendommen skal løbende registreres således, at der kan opretholdes sporbarhed for fremtiden. Registreringen af parti og omtrentlig placering inden for projektområdet, skal ske alle dage hvor der er aktiviteter på pladsen. Vilkåret gælder både anmeldepligtig og ikke-anmeldepligtig jord.

Ved et jordparti forstås en mængde jord fra samme ejendom (matrikel) eller dele heraf, og hvor forureningsrisikoen vurderes at være ens.

21. Jord omfattet af jordflytningsbekendtgørelsen (anmeldepligtig jord) skal inden forhåndsgodkendelse som minimum være dokumenteret med det antal prøver og analyseparametre, som fremgår af "Bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord"⁴.

22. Alt tilkørt jord (herunder ikke-anmeldepligtig jord) skal som minimum opdeles i hhv. fyld/overjord og intaktjord, og analyseres som følger:

- Fyld/overjord dokumenteres med mindst 1 prøve pr. 120 tons
- Intaktjord dokumenteres med mindst en prøve pr. 500 tons

23. Anmeldepligtig jord skal være godkendt af oprindelseskommunen. Der må således ikke foretages straksflytninger til terrænreguleringen eller modtages jord til kartering.

24. Der må kun tilføres jord, som:

- a) Overholder grænseværdierne for klasse 0 for stoffer listet på Sjællandsvejledningens bilag 4A⁵
- b) Overholder Miljøstyrelsens gældende jordkvalitetskriterier⁶ for øvrige immobile stoffer
- c) Indeholder chlorerede opløsningsmidler, chlorerede nedbrydningsprodukter, pesticider eller PFAS over stoffernes detektionsgrænse, hvis jordpartiet er godkendt af Sorø Kommune

25. Der må ikke tilføres jord fra kortlagte arealer, eller arealer hvor der på anden vis er kendskab til jordforurening eller forurenende aktiviteter.

26. Sorø Kommune skal godkende jordpartier, hvor 50% reglen ønskes anvendt til nedklassificering.

⁴ Bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord, BEK nr 1452 af 07/12/2015

⁵ Vejledning i håndtering af forurenede jord på Sjælland, juli 2001

⁶ Liste over kvalitetskriterier i relation til forurenede jord, opdateret juli 2021, Miljøstyrelsen

27. Sorø Kommune kan efter konkret anmodning fra virksomheden tage stilling til om prøvetagningsstrategien for enkelte jordpartier kan nedsættes i forhold til vilkår 21 og 22. Virksomheden skal fremsende et begrundet oplæg med relevant historisk redegørelse for opgravningslokaliteten.

Egenkontrol

Støj

28. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal virksomheden ved støjmålinger eller beregninger dokumenterer over for tilsynsmyndigheden, at vilkår 13 er overholdt. Dokumentationen skal senest 2 måneder efter, at kravet er fremsat, tilsendes tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen.

Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 Beregning af støj fra virksomheder og bekendtgørelse om kvalitetskrav til støjmålinger.

Støjmålingen skal foretages, når virksomheden er i fuld drift eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Dokumentationen skal udføres af et målefirma, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger af ekstern støj".

Støjdokumentationen skal gentages, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves én årlig støjbestemmelse.

Udgifterne til dokumentation af overholdelse af vilkåret afholdes af virksomheden.

Modtagelse af jord

29. Egenkontrollen og registreringen af jordmodtagelse skal løbende udføres af virksomheden. Der skal altid være mindst én person til stede med ansvar for modtagelse af jorden, som kender til miljøgodkendelsens vilkår, når pladsen er åben for jordmodtagelse.

Indberetning

30. Virksomheden skal indberette en foreløbig status for projektets fremdrift, når der er modtaget 43.200 tons jord (svarende til cirka 80% af det tilladte jf. vilkår 6). Indberetningen skal indeholde:
- En samlet opgørelse over mængden af modtaget jord
 - Forventet tidsplan for færdiggørelse af projektet
 - Forvente restmængde som skal modtages for at opnå koterne angivet i vilkår 6.
31. Virksomhedens indberetning til tilsynsmyndigheden skal indeholde følgende, når jorden er færdigindbygget og senest 1 måned efter afslutning:
- Kopi af forhåndsgodkendelser med registrering af matrikel, adresse, historik, jordmængde, dokumentationsanalyser (f.eks. i form af udskrift af jordanvisninger)
 - En samlet opgørelse over mængden af jord der hhv. er modtaget og afvist/fjernet (med begrundelse).
 - Skema med registrering fra egenkontrol inkl. visuel kontrol.
 - Situationsplan(er) med angivelse af hvor de enkelte jordpartier er indbygget.

32. Virksomheden skal, senest 1 år efter jorden er færdigindbygget, indberette dokumentation for omfanget af terrænreguleringen i form af opmålinger af terrænets nye koter.

Driftsjournal

33. Der skal løbende føres driftsjournal over hvert enkelt tilkøbt jordparti. Journalen skal indeholde oplysninger om jordpartiets størrelse i ton, oprindelsessted (adresse, matrikelnummer og historik) og jordpartiets dokumentationsanalyserapporter. Desuden skal jordpartiernes geografiske placering jf. vilkår 20 fremgå. Driftsjournalen skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Miljøteknisk beskrivelse

MS Kragelund's MultiService v/Morten Leisted Nielsen ønsker miljøgodkendelse til terrænregulering af landbrugsareal på matriklerne 20a og 20i Pedersborg By, Pedersborg. Der er tale om en landbrugsejendom, hvor nogle arealer over en årrække har været vandlidende. Virksomheden ønsker at foretage terrænregulering med henblik på at forbedre dyrkningen på arealet.

Der ønskes udlagt i alt 30.000 m³ jord på arealet markeret med blå skravering på nedenstående kort:

Situationsplan fra ansøgning

Der ansøges om tilførsel af jord, som overholder Sjællandsvejledningens klasse 0/1.

Sorø Kommune har den 7. juni 2023 meddelt afgørelse om, at projektet ikke kræver landzonetilladelse efter planlovens § 33.

Virksomheden har i ansøgningen oplyst, at arbejdet vil foregå i tidsrummet 6:30-17 på hverdage. Det forventes, at projektet kan gennemføres på i alt 3 måneder efter opstart, men der angives 6 måneder i ansøgning pga. forbehold for vejrlig. Perioden omfatter afrømning af muld, tilkørsel og indbygning og udjævning.

Det er oplyst, at jorden til projektet stammer fra erhvervsområdet umiddelbart vest for ejendommen, og at transport af jorden vil foregå direkte ind over matrikelskel, og at der derfor ikke vil forekomme øget lastbiltrafik på offentlige veje i forbindelse med projektet.

Maskiner

Der forventes ingen egentlig kørsel med lastbiltransporter. Jorden transporteres direkte indover matrikelskel med dumper og bulldozer. Jordmængden svarer til cirka 1300 vognlæs á 23 tons, svarende til 22 læs pr. dag ved driftsperiode på 3 måneder.

Støj

Støjklender vil være fra kørsel med dumper, aflæsning af jord samt fra kørsel med dozer.

Støv

Aflæsning af jord samt efterfølgende uddozning af jorden kan frembringe støv.

Affald

Selve projektet omfatter nyttiggørelse af ren jord, som er affald. Aktiviteten frembringer i sig selv intet affald.

Ansøgningsmaterialet

Udarbejdelse af miljøgodkendelsen er baseret på følgende:

- Ansøgning om miljøgodkendelse til terrænregulering af d. 26. juni 2023
- Sorø Kommunes afgørelse af d. 7. juni 2023 om at terrænreguleringen ikke kræver landzonetilladelse

Miljøteknisk vurdering

Vilkårsfastsættelse

Terrænregulering hører under godkendelsesbekendtgørelsens listepunkt K206, Anlæg, der nyttiggør ikke-farligt affald. Der er tilknyttet standardvilkår til dette listepunkt, men disse er rettet mod andre aktiviteter end en terrænregulering med jord, og vurderes derfor ikke i tilstrækkelige grad at dække virksomhedens aktiviteter. Derfor består miljøgodkendelsen udelukkende af individuelt fastsatte vilkår, som Sorø Kommune vurderer beskytter miljøet bedst muligt. Den bagvedliggende vurdering for de fastsatte vilkår er beskrevet herunder.

Beliggenhed og planforhold

Projektområdet er beliggende på matriklerne 20a 0g 20i Pedersborg By, Pedersborg tilhørende ejendommen Tangagervej 6, 4180 Sorø.

Projektområdet er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser, men udenfor indvindingsoplånd for almen vandforsyning. Der er ikke udpeget følsomme indvindingsområder, indsatsområder for grundvandsbeskyttelse eller boringsnære beskyttelsesområder.

Projektområdet ligger i kort afstand vest for det beskyttede vandløb Tude Å. På modsatte side af Tude Å (østsiden) ligger et større mose og engområde, som støder ned til vandløbet. I sydenden af arealet, og umiddelbart nord for det, ligger beskyttede søer.

Nærmeste Natura2000 område er Habitatområde nr. H141, Nordlige del af Sorø Sønderskov, som ligger mere end 2 km mod syd.

Sorø Kommune har den 7. juni 2023 meddelt afgørelse om, at projektet ikke kræver landzonetilladel efter planlovens § 33, da terrænreguleringen er nødvendig for at forbedre den landbrugsmæssige drift på de vandlidende arealer.

I planafgørelsen er der beskrevet at terrænet må hæves med op til 50 cm indenfor arealerne vist på nedenstående situationsplan:

Jordpåfyldning, som overstiger disse mængder, anses for deponi og kan ikke tillades.

Afgørelsen om at projektet ikke kræver landzonetilladelse er blevet sendt til orientering til naboerne.

Indretning og drift

Sorø Kommunes afgørelse efter planloven danner grundlag for de stillede vilkår vedrørende tilladte jordmængder, samt krav om efterfølgende opmåling af koterne. Der lægges vægt på de efterfølgende kontrolmålinger af koter og i mindre grad på nøjagtige tilførte jordmængder i m³ eller tons, da jordens masse-

fylde kan variere alt efter type og vandindhold. Der stilles imidlertid vilkår om, at Sorø Kommune skal modtage en status for projektet, når der er tilført cirka 80% af den tilladte jordmængde.

Miljøgodkendelsen tidsbegrænses til 31. december 2024, således at landbrugsdriften kan genoptages hurtigst muligt. Der stilles vilkår om, at projektet skal gennemføres på 6 måneder fra opstart, for at minimere langvarige gener for de omkringboende. Ansøger har oplyst, at man forventer at kunne gennemføre projektet på 3 måneder fra opstart, men at det kan tage op til 6 måneder i tilfælde af vejrlig.

Det fremgår af ansøgningen, at tilkørsel af jord og uddozing finder sted i tidsrummet 6:30-17:00 på hverdage. Der stilles vilkår om, at den tilladte driftstid for modtagelse og arbejde i projektområdet er hverdage mandag-fredag mellem 7:00 og 18:00 (Se i øvrigt afsnittet "Støj"). Modtagelse af jord og arbejde i projektområdet uden for dette tidsrum er ikke tilladt.

For at sikre kontrol med tilkørsel af jord stilles der vilkår om, at pladsen skal være bemannet, når pladsen er åben for modtagelse af jord, og tilkørselsvejen skal være afspærret uden for åbningstid. Ved modtagelsen skal personalet på pladsen sikre, at vilkår 21-27 om forhåndsgodkendelse, dokumentation og registrering af jord er overholdt.

Luftforurening

Aflæsning, bearbejdning af jord og kørsel med lastbiler på grusvej kan i tørre perioder give anledning til at der hvirvles støv op. Støvet i sig selv udgør ikke en forureningsrisiko, da det ikke forventes at indeholde forurenende stoffer, men kan være generende for omkringboende naboer.

Sorø Kommune stiller vilkår om, at driften skal tilrettelægges, så der ikke opstår støvgener uden for projektområdet. Støvgenerne kan begrænses med vanding. Er dette ikke nok kan Sorø Kommune forlange, at virksomheden igangsætter de fornødne tiltag.

Støj

Støjbelastningen fra projektet vil komme kørsel med dumper fra erhvervsområdet og ind på projektområdet, og fra aflæsning og bearbejdning af jorden med dozer.

Nærmeste beboelser (Fulbyvej 19, 21 og 30) er beliggende cirka 100 meter fra projektområdets sydøstlige afgrænsning. Øvrige nærmeste beboelse er Tangagervej 6 beliggende cirka 120 meter fra projektområdet nordvestlige afgrænsning.

Der er i ansøgningen angivet en driftstid på 6:30-17:00 på hverdage. Sorø Kommune stiller vilkår om driftstider på 7:00-18:00 på hverdage, da det vurderes at de vejledende støjgrænser for virksomheder⁷ ikke vil kunne overholdes i tidsrummet 6:30-7:00.

Det forventes, at projektet kan gennemføres på i cirka 3 måneder efter opstart, men op til 6 måneder i tilfælde af vejrlig. Perioden omfatter afrømning af muld, tilkørsel og indbygning og udjævning.

Aktiviteter omfattende af terrænregulering betragtes som virksomhedsstøj. Sorø Kommune stiller vilkår med støjgrænser med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for virksomheder⁸.

⁷ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 Ekstern støj fra virksomheder, 1984

⁸ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 Ekstern støj fra virksomheder, 1984

Der er ikke et lovkrav om indledende støjberegninger ved ansøgning om miljøgodkendelse til virksomheder på godkendelsesbekendtgørelsens⁹ bilag 2 listepunkt K206. Da der er tale om en midlertidig aktivitet med en begrænset varighed, har Sorø Kommune ikke krævet indledende støjberegninger.

Sorø Kommune forventer ikke, at aktiviteterne vil medføre væsentlige støjgener for omgivelserne.

Støj fra kørsel på offentlig vej er ikke omfattet af vilkårene i miljøgodkendelsen, og vurderes i øvrigt ikke at være aktuelt i denne sag, hvor transport af jorden ikke foregår via offentlige veje.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

På lokaliteten er der afgrænset et grundvandsmagasin, som i grundvandsmodellen benævnes Sand 3. Magasinet udgøres af Kvartære aflejringer af smeltevandssand, der på lokaliteten kun når en beskeden maksimal tykkelse af omkring 4 meter. På lokaliteten er magasinet beskyttet af mellem 30 og 45 meter moræneler, hvilket giver en forholdsvis god naturlig beskyttelse mod nedsivning af miljøfremmede stoffer fra terrænoverfladen. Lokaliteten ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men udenfor indvindingsoplande eller grundvandsdannende oplande. Sorø Kommune vurderer, at lokaliteten samlet set har en moderat lav sårbarhed af grundvandet overfor nedsivning af forurening fra terræn.

Nærmeste vandindvindingsanlæg er brønd med DGU nr. 211.955 beliggende på ejendommen Fulbyvej 35, 4180 Sorø, cirka 260 meter fra projektområdet, samt brønd med DGU nr. 211.752 beliggende på ejendommen Fulbyvej 43, 4180 Sorø, cirka 225 meter fra projektområdet. Begge forsyner husholdning med drikkevand. På grund af den store afstand, samt brøndenes beliggenhed på den anden side af Tudeå i forhold til projektområdet, vurderer Sorø Kommune ikke, at projektet kan medføre risiko for forurening af vandindvindingsanlæg.

Grundvandsmagasinet på lokaliteten er udpeget miljømålsat terrænnær grundvandsforekomst dkms_3648_ks, som vurderes at opfylde målsætningerne om god kvantitativ og kemisk tilstand. Sorø Kommune skal ved administrationen sikre, at miljømålsatte grundvandsforekomster ikke forringes eller hindres i målopfyldelse. Sorø Kommune vurderer ikke, at projektet kan forringe tilstanden eller hindre målopfyldelse af grundvandsforekomsten. Ved vurderingen har kommunen lagt vægt på, at der er en forholdsvis god naturlig beskyttelse af grundvandsforekomsten, og der i tilladelsen stilles vilkår der sikrer, at der ikke tilføres jord til arealet, som kan medføre udvaskning af forurenende stoffer til grundvandet.

Projektarealet grænser mod øst op til et § 3 beskyttet vandløb. For at sikre, at tilstanden i vandløbet ikke påvirkes af projektet, f.eks. ved udvaskning af sediment og nedskridning af jord, stilles der vilkår om respektafstand på 5 meter til vandløbet og øvrige arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens¹⁰ § 3.

Forhåndsgodkendelse, dokumentation og registrering af jord

Sorø Kommune har vurderet, at der er behov for at præcisere, at et "jordparti" er defineret som jord, der stammer fra samme ejendom, og inden for et givent område med samme forureningsbillede. Herved sikres den bedst mulige vurdering af forureningsrisikoen. Jord fra ledningsgrave, der strækker sig over længere afstande og på tværs af ejendomme anses derfor ikke som samlede jordpartier.

For at sikre, at der ikke modtages forurenede jord eller jord med andet affald, stilles krav om, at alle jordpartier skal være forhåndsgodkendt inden tilkørsel, samt at jord ved ankomst skal vurderes ved syn og lugt inden aflæsning foretages. Pladsen skal holdes lukket for uvedkommende for at forhindre tilførsel af ikke-forhåndsgodkendt jord.

⁹ Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, Bek. nr. 2080 af 15. november 2021

¹⁰ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, Bek. Nr. 1392 af 4. oktober 2022

Pladsen skal være bemandedet i forbindelse med modtagelse af jord, og vedkommende skal være tilstrækkeligt orienteret om miljøgodkendelsens vilkår, særligt vilkår 21-27.

I tilfælde af, at man i fremtiden får ny viden eller mistanke om forurening på opgravningslokaliteterne, stilles der vilkår om, at hvert jordpartis geografiske placering registreres og at oplysningerne indberettes til Sorø Kommune, når terrænreguleringen er gennemført.

Projektområdet er beliggende område med særlige drikkevandsinteresser, men udenfor indvindingsopland for almen vandforsyning. Den naturlige beskyttelse af grundvandsmagasinet vurderes at være forholdsvis god. Sorø Kommune har vurderet, at grundvandsinteresserne på lokaliteten i vid udstrækning beskyttes via jordflytningsbekendtgørelsens regler for prøvefrekvens og parametre, samt Sjællandsvejledningens retningslinjer.

Ved afrømning af overjorden, hvor forureningskomponenter ellers nedbrydes eller tilbageholdes, introduceres imidlertid en øget følsomhed ift. grundvandsforurening. Som sikring imod utilsigtet tilførsel af jord forurenede med flygtige og/eller mobile forureningskomponenter (særligt chlorerede opløsningsmidler og disses nedbrydningsprodukter, pesticider og PFAS) stiller Sorø vilkår om, at der ikke må modtages jord fra kortlager arealer, eller arealer hvor der på anden vis er kendskab til eller mistanke om forurening.

Findes der analyser for de nævnte stoffer, og er der konstateret indhold over stoffernes respektive detektionsgrænser, stilles der vilkår om at Sorø Kommune skal godkende jorden. Jorden godkendes kun, hvis der vurderes at være tale om helt ubetydelige og/eller tilfældige fund, som ikke giver anledning til mistanke om kraftigere forurening andetsteds i jordpartiet.

Der er ansøgt om tilførsel klasse 0 og 1 jord i henhold til Sjællandsvejledningen. Grænseværdierne for klasse 1 er forhøjede i forhold til klasse 0 på en række parametre, herunder en række tungmetaller og PAH'er (tjærestoffer).

Klasse 1 jord betragtes som ren i forhold til direkte kontakt med jorden på arealer med følsom arealanvendelse, men kan ikke uden videre udlægges på natur- og landbrugsarealer jf. jordflytningsbekendtgørelsen¹¹.

Sorø Kommune har vurderet, at der er i miljøgodkendelsen kun kan tillades tilførsel af jord, der overholder kriterierne for klasse 0. Kommunen har i sin vurdering taget udgangspunkt i det økotoxikologiske kriterier, som er fastsat i miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1998¹², da der ikke er redegjort for konkrete forhold på ejendommen, som skulle give anledning til at fravige disse.

Klasse 1 betragtes desuden som mere præget af menneskelig aktivitet, og ved kun at tillade tilførsel af klasse 0 jord, vurderer Sorø Kommune at der opnås bedre sikring imod utilsigtet udvaskning af miljøfremmede stoffer til grundvandet – f.eks. stoffer, som jorden ikke er blevet analyseret for pga. manglende viden på opgravningstidspunktet. Dertil kommer, at den naturlige beskyttelse af grundvandet (nedbrydning og sorbtion) forringes når muldlaget fjernes og den tilførte jord lægges direkte ovenpå de intakte aflejringer.

På en del landbrugsjord påvises forhøjede indhold af tungmetaller. Særlig cadmium forekommer forholdsvis hyppigt i koncentrationer over jordkvalitetskriteriet på 0,5 mg/TS. De forhøjede cadmiumindhold er relateret til langvarig diffus belastning fra for eksempel handelsgødning og landbrugskalk, samt jordens

¹¹ Bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord, BEK nr. 1452 af 07/12/2015 – hvor kriterier for kategori 1 svarer til klasse 1.

¹² Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 6/1998 - Oprydning på forurenede lokaliteter

naturlige cadmiumindhold. Jordens indhold af cadmium er både let mobiliserbart og meget giftigt, og derfor vurderer Sorø Kommune at tilførsel af jord fra landbrugsarealer med forhøjet cadmiumindhold kan medføre en risiko for forurening af grundvandet.

Det er desuden et lovkrav jf. affald til jord bekendtgørelsens § 26, at arealer hvor indholdet af tungmetaller overskrider grænseværdierne i bekendtgørelsens bilag 4, ikke må tilføres affald til jordbrugsformål, som for eksempel spildevandsslam. Eventuel tilførsel af jord med forhøjet indhold af tungmetaller, for eksempel indhold af cadmium over 0,5 mg/kg TS, vil derfor lægge bindinger på arealerne efterfølgende.

Sorø Kommune vurderer derfor, at der som udgangspunkt ikke må tilføres jordpartier, som overskrider jordkvalitetskriteriet for cadmium på 0,5 mg/kg TS, uanset om dette skyldes baggrundskoncentrationer på opgravningslokaliteten.

Der stilles vilkår om analyser af ikke-anmeldepligtig jord (dog med en lempelig analysefrekvens) dels for at afklare om opgravningslokaliteten er belastet med diffust eller naturligt forekommende indehold af cadmium, og dels som en stikprøveforanstaltning, da regionernes kortlægningsindsats ikke er færdig.

Egenkontrol og indberetning

Sorø Kommune stiller vilkår om, at kommunen kan kræve at overholdelsen af støjgrænserne dokumenteres ved hjælp af støjmålinger eller beregninger.

Der er tale om jord, som er affald, med henblik på forbedring af landbrugsdriften på arealerne. Der er stillet vilkår om opmåling af terrænkoterne efter terrænreguleringen er udført. Vilkåret stilles som sikring af, at forudsætningerne i Sorø Kommunes afgørelse efter planloven af d. 7. juni 2023 er opfyldt og at der ikke er tale om skjult deponi.

Der stilles vilkår om løbende driftsjournal for at sikre dokumentation af den tilførte jords renhed, historik og placering i terrænreguleringen.

Habitatvurdering

Ved meddelelse af miljøgodkendelse skal kommunen jævnfør habitatbekendtgørelsen¹³ sikre at der ikke sker væsentlig påvirkning af Natura2000 områder eller beskyttede plante- og dyrearter på listen i EF-habitatdirektivets bilag IV¹⁴.

Nærmeste Natura2000 område er Habitatområde nr. H141, Nordlige del af Sorø Sønderskov. På grund af afstanden (mere end 2 km mod syd) og projektets karakter, er der ikke risiko for negative påvirkninger af Natura2000 udpegningsgrundlagets arter og naturtyper.

Vi skal ved administration af lovgivningen sikre, at yngle- og rasteområder for en række strengt beskyttede dyrearter (opført på habitatdirektivets bilag IV) ikke bliver forringet. Arterne på Habitatdirektivets bilag IV er ligeledes beskyttet efter § 29 a i Naturbeskyttelsesloven, hvor de kaldes bilag 3 arter. Arterne må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier og yngle- eller rasteområder, der ikke må beskadiges eller ødelægges.

¹³ Bekendtgørelse nr. 1595 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 6. december 2018

¹⁴ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

Vi har søgt på Arter.dk i mindst 600 m afstand af projektområdet. Der er oplysninger om forekomst af spidssnudet frø i mosen på den anden side af Tude Å (østsiden) . Der er ikke fundet oplysninger om andre bilag IV arter, men der er sandsynlig forekomst i området, af disse arter: Stor vandsalamander, springfrø og arter af flagermus.

Arealet er intensivt dyrket. En mindre del af området ligger i vedvarende græs. Kommunen har besigtiget arealet i 2023 og har afgjort, at dyrkningen har været for intensiv til at dette areal opfylder kriterierne for fersk eng i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Det er derfor vores vurdering, at arealet ikke vil kunne være raste- eller yngleområde for paddearter på habitatdirektivets bilag IV. Der er ikke større træer i projektområdet, som kunne være yngle- eller rasteområde for flagermus og det er vores vurdering, at de temporære småsøer tørrer for hurtigt ud til at kunne indgå som et væsentligt levested for evt. padder i nærområdet. Vi vurderer derfor, at der ikke er risiko for en væsentlig negativ påvirkning af arter på habitatdirektivets bilag IV.

Risikobekendtgørelse

Virksomheden er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen¹⁵.

Samlet vurdering og konklusion

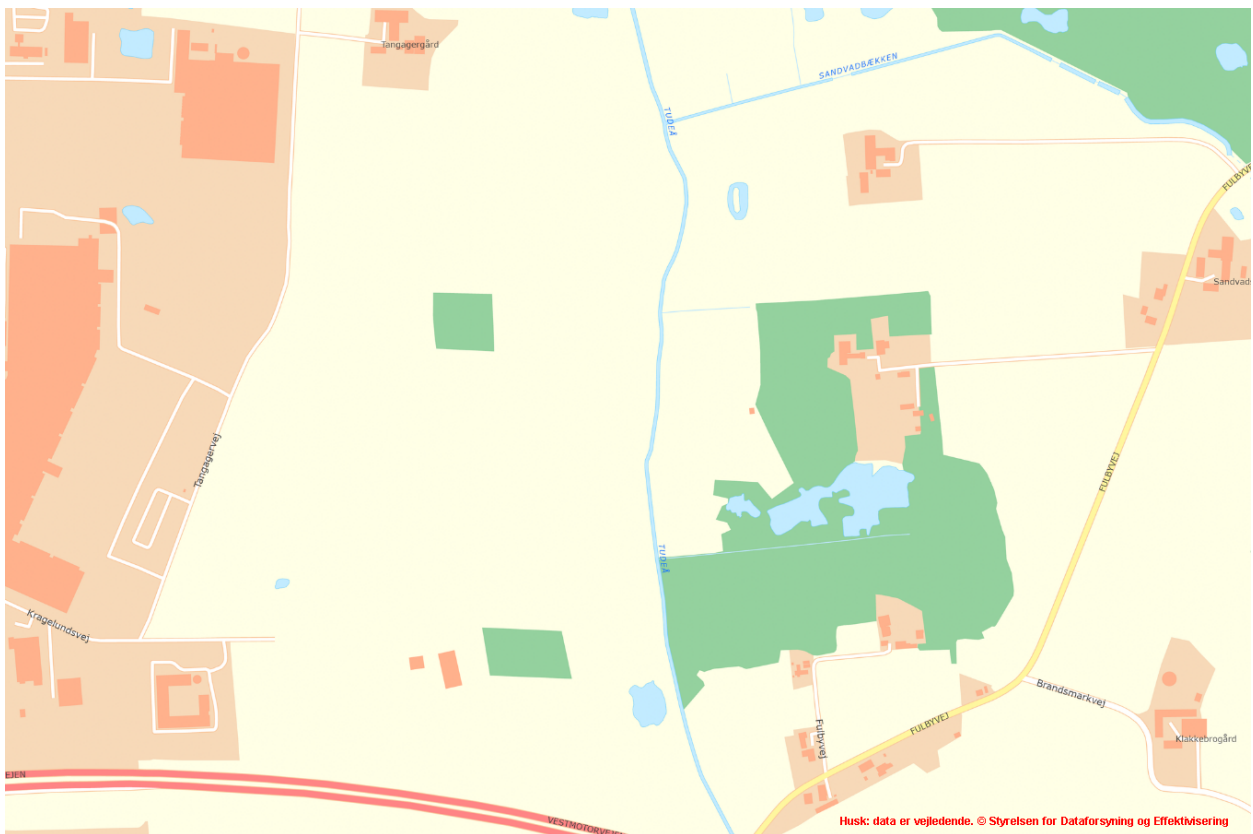
Samlet set er det kommunens vurdering, at der med godkendelsen er fastsat vilkår, der sikrer, at terrænreguleringen gennemføres uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

¹⁵ Risikobekendtgørelsen. BEK nr. 372 af 25/04-2016

Bilag 1: Oversigtskort og placering

Luffoto 2023 med matrikelskel

Kort

Bilag 2: Afgørelse om ikke-VVM

KMS Kragelund's MultiService - v/Morten Leisted Nielsen
Tangagervej 6
4180 Sorø

Afgørelse om ikke VVM-pligt til terrænregulering på Tangagervej 6, 4180 Sorø

Kære KMS Kragelund's MultiService - v/Morten Leisted Nielsen

Sorø Kommune har den 22. juni 2023 modtaget et anmeldelsesskema til VVM-vurdering jf. § 19 og bilag 5 i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse til terrænregulering på **Tangagervej 6, 4180 Sorø, matrikel 20a og 20i Pedersborg By, Pedersborg**. Anmeldelsen er behandlet i henhold til § 16 og bilag 6 i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (nr. 973 af 25. juni 2020).

Den 08-08-2023
J.nr. 09.40.20-P21-11-23
Ejendom: 7168

Natur og Miljø
Rådhusvej 8
4180 Sorø
Se åbningslister
på hjemmesiden
www.soroe.dk

Elisabeth Venov Schrøder
57876386
elvs@soroe.dk

Situationsplan med angivelse af areal, der skal terrænreguleres

Afgørelse om ikke VVM

Sorø Kommune har på baggrund af en VVM-screening (bilag 2) vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er VVM-pligtigt. Afgørelsen er truffet efter § 21 i lov nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Afgørelsen om, at der ikke skal udarbejdes VVM-redegørelse vil blive annonceret på Sorø Kommunes hjemmeside <http://soroe.dk/nyheder> den 8. august 2023 sammen med miljøgodkendelsen.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. miljøvurderingslovens § 39.

Du og andre kan klage over tilladelsen inden 4 uger, det vil sige senest den 5. september 2023 kl. 23:59. Se mere i afsnittet om klagevejledning.

Redegørelse og begrundelse

Din rådgiver, Lars Åge Klausen v/ AGROVI, har på dine vegne ansøgt om miljøgodkendelse til terrænregulering på et cirka 9 ha stort areal på matr.nr. 20a og 20i Pedersborg By, Pedersborg. Ved projektet vil der blive tilført cirka 30.000 m³ ren overskudsjord med en gennemsnitlig fylde tykkelse på op til 0,5 meter.

Formålet med projektet er at forbedre den landbrugsmæssige drift på de vandlidende arealer. Sorø Kommune har den 7. juni 2023 truffet afgørelse om, at projektet ikke kræver landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1, da terrænreguleringen er nødvendig for at forbedre den landbrugsmæssige drift.

Projektet er omfattet af listepunkt K206 på bilag 2 i godkendelsesbekendtgørelsen. Listepunkt K206 omfatter: Anlæg der nyttiggør ikke-farligt affald, bortset fra anlæg under listepunkt 5.3 i bilag 1 til bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, autoophugning, skibsofhugning, biogasfremstilling, kompostering og forbrænding. "Nyttiggørelse", der betragtes som "bortskaffelse", er opført på bilag 2 til miljøvurderingslovens punkt 11b) Anlæg til bortskaffelse af affald (projekter som ikke er omfattet af bilag 1).

VVM-screeningen danner baggrund for kommunens vurdering af, hvorvidt projektet vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet og dermed af, om det er omfattet af pligt til at udarbejde en egentlig VVM-redegørelse. Vedlagte bilag B – VVM-screening - anskueliggør, at projektet på grund af dets art, dimensioner og placering ikke vil få en væsentlig indvirkning på miljøet og derfor ikke er VVM-pligtigt.

Sorø Kommune har ved afgørelsen lagt vægt på at:

- Støj og eventuel støvpåvirkning er kortvarig og midlertidig. Påvirkningen reguleres af vilkår i miljøgodkendelsen.
- Der udelukkende må anvendes ren jord uden indhold af miljøfremmede stoffer, der kan udgøre en risiko for drikkevandet. Krav til jorden og egenkontrol reguleres af vilkår i miljøgodkendelse.

- Tilførslen af jord vurderes ikke at påvirke beskyttet natur eller forringe levevilkårene for lokale forekomster af bilag IV arter.
- Tilførslen af jord vurderes ikke at påvirke historiske eller kulturelle landskabsstræk. Endelig vurderes terrænreguleringen ikke at påvirke æstetiske eller geologiske landskabsstræk. Dog er der en risiko for at projektet medfører ødelæggelse af væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser. Men denne risiko vurderes ikke at medføre at projektet er VVM-pligtigt.

De samlede miljøpåvirkninger inklusiv kumulative effekter vurderes at være ukomplerede og ikke væsentlige negative, hvorfor projektet ikke vurderes at være VVM-pligtigt.

Ansøger er orienteret om Museum Vestsjællands bemærkninger til sagen og muligheden for at indhente en udtalelse efter museumslovens § 25.

Høring

Sorø Kommune har hørt interne myndigheder og Museum Vestsjælland i forbindelse med screeningen.

Museum Vestsjælland har i forbindelse med høringen genfremsendt deres § 23 orientering af den 1. juni 2023.

Interne myndigheder har haft bemærkninger vedrørende de landskabelige forhold og arkæologiske forhold, som har medført uddybning af punkt 33 i screeningskemaet samt af begrundelsen for afgørelsen.

Der har ligeledes været bemærkninger, som har medført uddybning af punkter i screeningskemaet vedrørende ændringer af strømning af overfladevand. Bemærkningerne har ikke medført ændringer i selve afgørelsen.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retslige spørgsmål af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen indsendes digitalt til Sorø Kommune via Miljø- og Fødevareklagenævnets Klageportal hos Nævnenes Hus. Klageportalen findes på www.naevneneshus.dk. Du logger på med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på www.naevneneshus.dk. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sorø

Kommune, der videresender den til Miljø- og Fødevareklage-nævnet. Nævnet træffer afgørelse om, hvorvidt de kan imødekomme din anmodning.

Klagefristen udløber den 5. september 2023. Klagefristen regnes i hele døgn. Det vil sige, at klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. En klage skal således være tilgængelig for Sorø Kommune i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

Kommunens afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse.

Orientering om klage

Hvis Sorø Kommune får besked fra Klageportalen om, at der er indgivet en klage over afgørelsen, orienterer kommunen ansøger herom.

Sorø Kommune orienterer ligeledes ansøger, hvis kommunen modtager en klage over afgørelsen fra en klager, som efter anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet er blevet fritaget for at klage via Klageportalen.

Herudover orienterer kommunen ikke ansøger.

Dine rettigheder

Efter databeskyttelsesforordningen har du en række rettigheder i forhold til Sorø Kommunes behandling af dine oplysninger. Du kan til enhver tid benytte dig af rettighederne, hvilket sker ved at kontakte kommunen. Læs mere om dine rettigheder her: <http://soroe.dk/databeskyttelse>

Med venlig hilsen

Elisabeth Venov Schrøder
Miljømedarbejder

Bilag 3: Afgørelse efter planloven af den 7. juni 2023

Ejer af ejendommen
Tangagervej 6
4180 Sorø

Afgørelse om at terrænreguleringen ikke kræver landzonetilladelse, men terrænreguleringen kræver miljøgodkendelse

Den 07-06-2023
J.nr. 01.03.03-P00-33-23
Ejendom: 7168

Vi har den 10. marts 2023 modtaget en ansøgning om terrænregulering på ejendommen:

Adresse.: Tangagervej 6, 4180 Sorø
Matr.nr.: 20A, Pedersborg By, Pedersborg
20I, Pedersborg By, Pedersborg

Plan og Byg
Rådhusvej 8
4180 Sorø
Se åbningstider
på hjemmesiden
www.soroe.dk

Vores vurdering er, at den anmeldte terrænregulering kræver miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33. Det er samtidig også vores vurdering, at terrænreguleringen er nødvendig for at forbedre den landbrugsmæssige drift af arealet på ejendommen, og derfor ikke kræver landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1.

Sidsel Marie Heje
57876364
simh@soroe.dk

Afgørelse om at terrænregulering ikke kræver landzonetilladelse

Sorø Kommune vurderer på baggrund af Planklagenævnets praksis, at terrænregulering med påfyld af 0,4-0,5 meter jord (ca. 30.000 m³) inden for området vist på kortet på næste side, ikke kræver landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1, hvis forudsætningerne nedenfor er opfyldt.

Afgørelsen er truffet på baggrund af oplysningerne i anmeldelsen modtaget den 10. marts 2023, mail af den 31. marts 2023 samt supplerende oplysninger om jordstykke med græs den 8. maj 2023.

Bemærk at du ikke må påbegynde terrænreguleringen, før du har modtaget en miljøgodkendelse.

Oversigt over området.

Afgørelsen gælder kun, hvis følgende forudsætninger er opfyldt:

- At jorden udlægges for at forbedre landbrugsdriften på det pågældende areal og landbrugsdriften genoptages umiddelbart efter færdiggørelse af terrænreguleringen.
- At dyrkning af jorden skal genoptages senest den efterfølgende dyrkningssæson efter terrænreguleringen er påbegyndt.
- At terrænreguleringen kun foretages indenfor det blå område, som er angivet i ansøgningen.
- At der maksimalt terrænreguleres op til 0,5 meter over nuværende terræn (2019 koter).
- At terrænreguleringen udjævnes naturligt og jævnt op mod højereliggende del af marken, som ikke terrænreguleres.
- At der ikke terrænreguleres nærmere end 2,5 m fra naboskel.

- At terrænreguleringen ikke ændrer på afstrømningsforholdene for overfladevand eller for regnvand fra eller til naboejendomme, veje mv.

Bemærk, at arbejdstider, jordklasser, hensyn til grundvand og andre miljøforhold reguleres i miljøgodkendelsen og ikke nødvendigvis godkendes som ansøgt.

Læs venligst afsnittet *Vær opmærksom på* længere nede i afgørelsen.

Ansøgers sandsynliggørelse af at terrænreguleringen er nødvendig for at forbedre landbrugsdriften

Anmeldelsen består af to områder. Et lavtliggende vandlidende område (blåt område) og et højere gruset område (rødt område).

Situationsplan fra ansøgningen

Vi har vurderet, at vi ikke kan betragte en terrænregulering på det røde område som nødvendig for at forbedre landbrugsdriften. Ansøger har derfor revideret ansøgningen til kun at omfatte det blå område. Dog vil ansøger vende tilbage omkring det røde område senere. Det røde område fremgår ikke af denne afgørelse.

Det vandlidende areal (blå område) er ca. 88.000 m² stort, og her ønskes der en hævnning af terrænet ved at tilføre et jordlag på op til 40-50 cm.

Det påtænkes at fylde maksimalt 30.000 m³ jord på arealets vandlidende område, for at få større afstand til grundvandet og opnå en tilstrækkelig dræningsdybde på 1,3-1,5 meter. Det giver en gennemsnits fyldhøjde af jorden på området på ca. 34 cm.

Du oplyser, at arealet har været dyrket med landbrugsafgrøder, men på ortofotos kan det ses, at der er store vandlidende områder, som ses som mørke områder. Disse områder har, i fugtige år, været vanskelige at dyrke, da såning og gødskning har måttet udsættes i foråret, til arealet var farbart. Du har oplyst, at ejer altid har haft store problemer med, at en del af arealet er fugtig og vandlidende i store dele af året. Det betyder, at ansøger ikke kan udføre mark opgaverne på de rette tidspunkter, og til tider har det betydet at opgaverne skal udføres flere gange, fx at dele af marken skal sås om. Dette har en stor indflydelse på udbyttet, og det har store økonomiske konsekvenser.

Du har oplyst, at på ortofotos kan det ses, at det nogle år er nødvendigt at køre udenom de lave områder, for at dyrke jorden og nogle år er der sået en anden afgrøde i lavningerne, da vinterafgrøden er gået ud. Dette giver større tidsforbrug, større energiforbrug og flere foragre. I foragren vil der være overlap af gødning og planteværn og flere foragre giver derfor dårligere udnyttelse af indsatsmidlerne. Samtidig viser forsøg, at udbyttet i foragre er 10 % lavere end i resten af marken.

Et areal har været henlagt med græs i en årrække, men ønskes nu inddraget i markdriften og tilsvarende terrænreguleret med 40-50 cm.

Situationsplanen med markering af det vandlidende område (blå markering) viser, at der holdes en afstand til vandløbet på 10-20 meter de fleste steder. Kun mod syd er planlagt terrænregulering nærmere vandløbet i en afstand af ca. 5 meter. Ligeledes vises på situationsplanen, at der holdes en afstand til § 3 beskyttede søer på 10-25 meter.

Du har oplyst, at jorden er planlagt at komme fra etablering af regnvandsbassin som delvist placeres på den matrikel, hvor der er søgt om terrænregulering. Derudover vil jorden komme fra udvidelse af Tangagervej samt kommende byggemodning i erhvervsområdet, som ligger op til marken.

Du oplyser, at muldlaget skrubes af, og lægges i depot inden tilkørsel af jord. Den nye råjord bliver placeret på arealet, hvor mulden er afremmet og bliver tilpasset i forhold til de omkringliggende områder. Der vil altid blive taget hensyn til naboarealer, naturområder, veje mv. således at afvandingsproblemet ikke flyttes til et andet område. Efter endt tilkørsel af råjord bliver arealets egen muldjord lagt tilbage, og til sidst bliver arealet grubbet.

Der søges om en regulering med hensyntagen til terrænets naturlige kurver. Tilkørte mængder og kvalitet vil til enhver tid kunne fremvises på forlangende via køresedler. Jorden der ansøges tilkørt, vil være klasse 0 - 1 jord fra ovennævnte bygge- og anlægsarbejder.

Projektet forventes færdiggjort inden for 3-6 måneder efter startdato.

Arbejdet udføres i hverdagene mandag til fredag i tidsrummet 06.30 – 17.00. Der er ingen transport på offentlige veje, da anlægsarbejdet er op til marken. Jorden skal flyttes over meget kort afstand, og det vil blive flyttet med dumper.

Du har oplyst, at i forbindelse med terrænreguleringen, vil rutinerede maskinfører udføre den visuelle kontrol af jorden. For at sikre den modtagne jord ikke indeholder nogle former for bygningsaffald eller andet uønsket i jorden. Skulle det ske, at der findes jord med affald på jordtippen, vil den vedrørende mængde, blive læsset på lastbil og bortkørt til sortering, hos en godkendt modtager, der vil håndtere dette.

En mængde jord på ca. 30.000 m³ jord vil give en tilkørsel til arealet på ca. 1300 lastbiler med hver ca. 23 m³ jord. Ved anlæg i ca. 3 måneder vil det give en tilkørsel med lastbiler på ca. 22 lastbiler pr. dag i hverdagene.

Vurdering af anmeldelsen af terrænreguleringen

Sorø Kommune vurderer på baggrund af Planklagenævnets praksis, at terrænreguleringen ikke kræver tilladelse efter § 35, stk. 1, da arealerne efterfølgende vil blive benyttet til landbrugsdrift, og da en terrænregulering er nødvendig for at forbedre den landbrugsmæssige drift af de pågældende arealer.

Vi har gennemgået luftfotos fra de seneste ca. 15 år, og det lavtliggende område fremstår varierende vandlidende med mørkere jord, enkelte år med dybe kørespor og stedvist blankt vand. Derudover har vi set på grundvandsdybde, og områdets grundvandsstand ligger relativt højt ca. 0-1 meter under terræn. Vi har vurderet dræn ud fra en dræningsdybde på 1,5 meter, som du har angivet i anmeldelsen, er optimal.

Vores konklusion er, at der vil være behov for påfyldning af jord for at en optimal dræning kan foretages. I vandløbsregulativet for Tude Å er oplyst bundkoten i åen to steder langs det ansøgte område, hhv. St. 0 (kote 32,10) og St. 870 (kote 31,62).

Hvis dræningsdybde på 1,5 meter og udløb på mindst 20 cm over bundkote skal overholdes, så mangler der ca. 30 cm jord på terrænet. Hertil kommer også fald på dræn. Vel vidende, at grundvandet også står højt i området, så vurderer vi, at op-

fyld af 40-50 cm jord på arealet er nødvendigt for at forbedre den landbrugsmæssige drift.

Det blå areal har et areal på ca. 88.000 m². Hvis der fyldes 40-50 cm på det blå areal, så får vi en jordmængde på ca. 35.000 – 44.000 m³ jord. Mængden vil dog blive lidt mindre, da terrænreguleringen skal udjævnes op mod eksisterende terræn i det røde område. Så en mængde på ca. 30.000 m³ for det blå vandlidende område lyder ikke urimeligt.

Vi vurderer samlet set at ansøger har sandsynliggjort, at der er et problem med dyrkningen af arealet og har sandsynliggjort, at den ansøgte mængde er nødvendig for at forbedre den landbrugsmæssige drift af arealet. Samtidig har vi særlig lagt vægt på luftfotos, grundvandsstand og dræningsdybde i vores vurdering.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen ikke, at der er tale om deponi af overskudsjord og dermed kræver terrænreguleringen ikke landzonetilladelse.

Sorø Kommune har foretaget en besigtigelse af det areal, som har været henlagt med græs i en årrække. Det er vurderet, at arealet ikke er vokset ind i § 3 beskyttelse.

Tilstanden i Tude Å og de nærliggende § 3 beskyttede søer må ikke ændres. Sorø Kommune vurderer ikke, at tilstanden ændres, på baggrund af ansøgningen. Se dog afsnit om vandløb og beskyttet natur nedenfor.

Vær også opmærksom på

Fund af arkæologisk materiale

Jordarbejder skal standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder. Fundene skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland, Forten 10, 4300 Holbæk. E-mail: plan@vestmuseum.dk, T 59 43 23 53 ¹. Ansøgningen har været i høring hos Museum Vestsjælland, som er kommet med en udtalelse efter museumslovens § 23. Udtalelsen er vedlagt til sidst i denne afgørelse.

Museet har bl.a. udtalt: *Tilstedeværelsen af gravanlæg fra stenalder, de registrerede jernalderhuse på nabomatriklerne vest for matrikel 20i samt den middelalder-*

¹ Jf. museumslovens § 27

lige oven på matrikel 20p antyder at der på projektarealet vil være risiko for at ødelægge væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser i forbindelse med jordarbejder.

Hvis projektet tillades og gennemføres med forudgående afrensning af muld og evt. blødbund på dette areal, vil vi derfor orientere om muligheden for at sikre Dem/bygherre mod udgifter i forbindelse med standsning af jordarbejdet og anbefaler at museet kontaktes i god tid inden planlægning af jordarbejdernes opstart, med henblik på en § 25-udtalelse for arealet².

Vi har sendt en kopi af denne accept til museet.

Jordforurening

Hvis du under bygge- eller jordarbejder konstaterer en forurening af jorden eller der sker en forurening af jorden, skal du give besked til Sorø Kommune³, som er jordforurenings myndighed, på tlf. 57 87 60 00.

Vandløb og beskyttet natur

Vær opmærksom på, at tilstanden i vandløbet og søerne ikke må ændres. Det betyder også, at der ikke må være risiko for at jorden ved regnskyl kan løbe ned i vandløb eller søer. Vær desuden opmærksom på, at 2-meter bræmmer langs vandløbet ikke må berøres, heller ikke ved kørsel med maskiner.

Tilladelser efter miljøbeskyttelsesloven

Den anmeldte terrænregulering kræver miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33, da vi vurderer, at jorden er affald og terrænreguleringen bliver et anlæg for nyttiggørelse af affald (Listepunkt K 206).

Du skal søge om miljøgodkendelse gennem Byg og Miljø (www.bygogmiljoe.dk). Vedhæftet skal være VVM-screeningsskema. Spørgsmål til ansøgning om miljøgodkendelse bedes rettet til jord@soroe.dk.

² Jf. museumslovens § 25

³ Jf. miljøbeskyttelseslovens § 21

Tilladelser efter anden lovgivning

Du skal være opmærksom på, at terrænreguleringen kan kræve tilladelser efter anden lovgivning, f.eks.:

- Vejloven (ny overkørsel til offentlig vej, dispensation fra vejbyggelinje mv.)
- Vandløbsloven (dræn, afvanding, overfladevand mv.)
- Andre relevante tilladelser

Servitutter

Du skal være opmærksom på, at der på din ejendom kan være tinglyst privatretlige servitutter, som ikke påses af Sorø Kommune. Du skal overholde eventuelle tinglyste servitutter, som du kan finde på www.tinglysning.dk.

Vær særlig opmærksomme på **vejbyggelinje omkring motorvejen**. Vejbyggelinjen løber 50 meter fra midten af motorvejen.

Vejlovens kapitel 5: *På de arealer, der ligger foran en vejbyggelinje, må der ikke uden vejmyndighedens tilladelse opføres ny bebyggelse eller tilbygning til eksisterende bebyggelse, foretages væsentlige forandringer i eksisterende bebyggelse, genopføres nedbrændt eller nedrevet bebyggelse eller etableres andre anlæg og indretninger af blivende art.*

Om terrænreguleringen kræver en tilladelse fra vejdirektoratet, skal du selv undersøge ved at kontakte vejdirektoratet og eventuelt søge om dispensation.

Kort over vejbyggelinjen:

Offentliggørelse og klagefrist

Afgørelsen er ikke annonceret. Du skal derfor være opmærksom på, at naboer og andre, der føler sig berørt af terrænreguleringen kan påklage sagen til Planklagenævnet efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 3, for så vidt angår retlige spørgsmål, op til 4 uger efter, at de er blevet opmærksomme på, at terrænreguleringen foregår.

Ejerne af de tilgrænsende ejendomme vil modtage kopi af denne afgørelse.

Klagevejledning

Du kan klage over afgørelsen⁴ til Planklagenævnet. Derudover kan følgende klage over afgørelsen:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som tilladelsen vedrører
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald
- Lokale foreninger og organisationer, som har en retlig eller væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, der dokumenterer dens formål, og repræsenterer mindst 100 medlemmer
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Erhvervs- og vækstministeren

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen indsendes digitalt til Sorø Kommune via Planklagenævnets Klageportal hos Nævnenes Hus. Klageportalen findes på www.naevneneshus.dk. Du logger på med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Planklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på www.naevneneshus.dk. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sorø

⁴ Jf. planlovens § 58, stk. 1, nr. 1.

Kommune, der herefter videresender din anmodning til Planklagenævnet. Nævnet træffer afgørelse om, hvorvidt de vil imødekomme din anmodning.

Klagefristen udløber den 5. juli 2023. Klagefristen regnes i hele døgn. Det vil sige, at klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. En klage skal således være tilgængelig for Sorø Kommune i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen⁵.

Du er velkommen til at kontakte kommunen, når klagefristen er udløbet. Du vil kun få besked fra os, hvis der bliver klaget over afgørelsen. Hvis der bliver klaget til Planklagenævnet over tilladelsen, skal nævnet tage stilling i sagen, før du kan udnytte tilladelsen⁶.

Venlig Hilsen

Sidsel Marie Heje
Landskabsarkitekt

⁵ Jf. planlovens § 62, stk. 1.

⁶ Jf. Bekendtgørelse om udnyttelse af tilladelser, frist for indgivelse af klage, indsendelse af klage til Planklagenævnet og opsættende virkning af klage for visse afgørelser truffet efter lov om planlægning og visse andre love § 5, pkt. 1.

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

- Nærmeste naboer
- Ansøger – Sorø Forsyning A/S
- Konsulent - Agrovi
- DN-Lokalkomite v/ Niels Hilker, Smedevej 66, 4180 Sorø. E-mail: dnsoroe-sager@dn.dk
- Museum Vestsjælland, Forten 10, 4300 Holbæk. E-mail: plan@vestmuseum.dk
- Vejdirektoratet, Carsten Niebuhrs Gade 43, 5. sal, 1577 København V, sendt med digital post til cvr. 60729018

Lovgrundlag

- Bekendtgørelse af lov om planlægning, LBK nr. 1157 af 01/07/2020.
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, LBK nr 100 af 19/01/2022.
- Bekendtgørelse af museumsloven, LBK nr 358 af 08/04/2014.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 1986 af 27/10/2021.
- Bekendtgørelse om udnyttelse af tilladelser, frist for indgivelse af klage, indsendelse af klage til Planklagenævnet og opsættende virkning af klage for visse afgørelser truffet efter lov om planlægning og visse andre love, BEK nr 130 af 28/01/2017.

Dine rettigheder

Efter databeskyttelsesforordningen har du en række rettigheder i forhold til Sorø Kommunes behandling af dine oplysninger. Du kan til enhver tid benytte dig af rettighederne, hvilket sker ved at kontakte kommunen. Læs mere om dine rettigheder her: <http://soroe.dk/databeskyttelse>

Bilag 4: Udtalelse fra Museum Vestsjælland af den 1. juni 2023

ARKEOLOGI

Sorø Kommune
Teknik, Miljø og Drift, Plan og Byg
Rådhusvej 8
4180 Sorø

Forten 10
DK-4300 Holbæk
Tlf. +45 25 52 83 83
E-mail: plan@vestmuseum.dk
SE-nr. 32689760
Arkæologi P-nr. 1020197745

Holbæk d. 01-06-2023
J.nr. MVE.P01718

Udtalelse jf. museumslovens §23 vedr. jorddeponering på landbrugsjord til dyrkningsforbedring på Tangagervej 6, matriklerne 20a, 20i, 20p Pedersborg By, Pedersborg. Areal jf. kortbilag.

Museet har modtaget anmodning om udtalelse til planlægningen og ansøgning om tilladelse til jordarbejdet. I vurderingerne er der taget udgangspunkt i at der skal ske kørsel og afrømning af muldjord og evt. blødbundslag, der ikke kan bære påført råjord, samt afrømning med dozer, der påvirker lag under de afrømmede. Udtalelse vedrører ikke det planlagte forsinkelsesbassin ved den sydlige del af matrikel 20i.

Arkæologi/jordfund:

Arealet ligger på let skrånende terræn på vestsiden af Tude Å. Ved kontrol i arkiver og kort kan vi se at nabomatriklerne mod vest er forundersøgt under sagen MVE03461. Her blev der ved en egentlig arkæologisk undersøgelse efterfølgende udgravet huse fra ældre og yngre jernalder samt bosættelsesspor tilhørende disse på arealerne omkring. Et af husene lå blot 40 meter fra skellet til matrikel 20i hvor flere aktivitetsspor fra samme bebyggelse kan vise sig at være bevaret. Der er vest og sydvest for området konstateret dele af bebyggelser fra jernalder og fra oldtid generelt. Vest for projektarealerne ligger en samling af nu overpløjede gravhøje og en enkelt bevaret med fredningsnummer 342425, der formodentlig er del af en samling gravanlæg fra yngre stenalder. Til denne samling af gravanlæg hører også rundhøjen *Hanehøj* (sb 69). Den er beliggende omtrentligt østligst hvor matrikel 20a møder matrikel 17a.

Figur 1. Hanehøjs omtrentlige placering punktet hvor matrikel 20a, 20i og 17a mødes. Set på O1-kort fra år 1781. Rester af højen kan muligvis endnu observeres under mulden.

Museum Vestsjælland er et statsanerkendt, kulturhistorisk museum.
Museets virkeområde er Holbæk, Kalundborg, Odsherred, Slagelse, Sorø og Ringsted kommuner

På matrikel 20p har man tilbage i 1882 ved en museal berejsning registreret en teglovn (sb 20). På de ældste kort fra slutningen af 1700-tallet over marken angives den med navnet Teglbanke. Ovnens tolkes at være fra middelalderen, og har muligvis forsynet voldstedet Pedersborg med tegl til byggerier fra slutningen af 1100-tallet og frem. Ovnens eksakte placering er ikke kendt, og anlægstypen er sjælden, hvorfor denne matrikel, som de andre, vurderes at kunne indeholde spor af væsentlig arkæologisk betydning.

Figur 2. Matrikel 20p, her lagt over OI-kort fra 1781, hvor marken har navnet teglbanke.

Tilstedeværelsen af gravanlæg fra stenalder, de registrerede jernalderhuse på nabomatriklerne vest for matrikel 20i samt den middelalderlige ovn på matrikel 20p antyder at der på projektarealet vil være risiko for at ødelægge væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser i forbindelse med jordarbejder.

Hvis projektet tillades og gennemføres med forudgående afrømning af muld og evt. blødbund på dette areal, vil vi derfor orientere om muligheden for at sikre Dem/bygherre mod udgifter i forbindelse med standsning af jordarbejdet og anbefaler at museet kontaktes i god tid inden planlægning af jordarbejdernes opstart, med henblik på en §25-udtalelse for arealet.

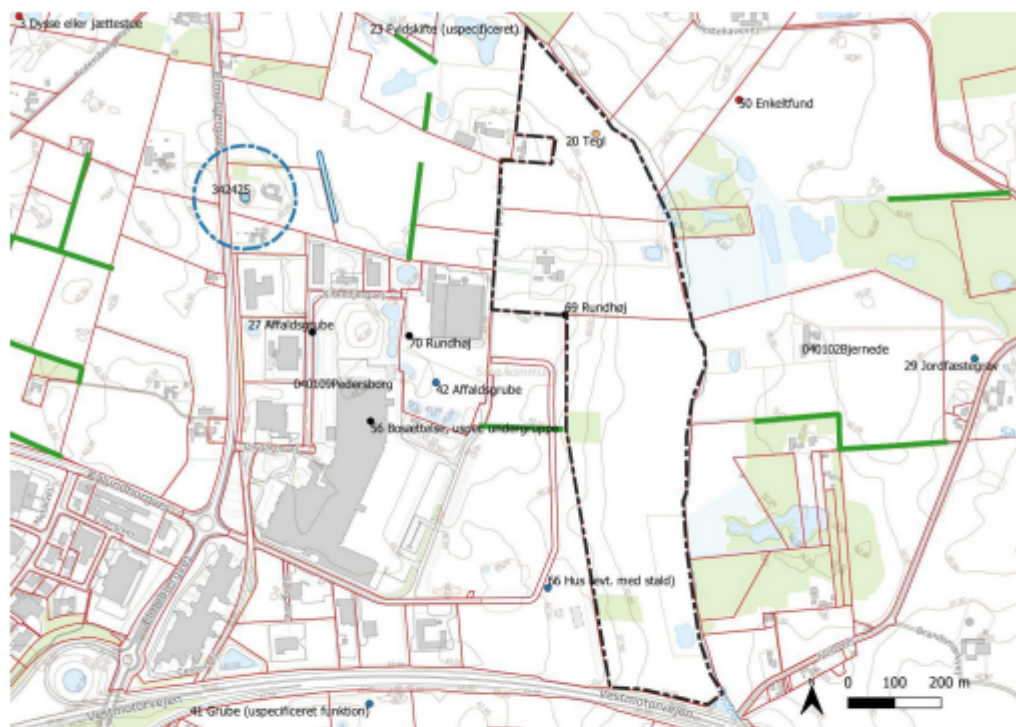
Før jordarbejder har **bygherre/entreprenør** altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse om arkæologiske interesser, jf. museumslovens § 25. Herved har **bygherre og entreprenør** de bedste muligheder for at **undgå uplanlagt standsning** af anlægsarbejdet og **undgå udgifter til arkæologisk undersøgelse** jf. museumslovens § 27. Hvis museet i sin udtalelse vurderer, at der ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser på arealet, så skal evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27 stk. 5. En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men den fritager bygherre for udgifterne til en arkæologisk undersøgelse.

7. Flere oplysninger findes på [Introduktion for bygherre \(slks.dk\)](#) Herfra findes links til relevant lovtæst og en grundigere forklaring.

De er velkommen til at henvende Dem til museet, hvis De har spørgsmål.

Med venlig hilsen
Alexander Banck
Arkæolog

Kortbilag til MVE.P01718

<p> Sagsareal</p> <p>Fund og Fortidsminder</p> <p>Fund&Fortidsminder_Punkt</p> <ul style="list-style-type: none"> Jernalder Middelalder Oldtid Stenalder Udateret FredetFortidsminde FredetFortidsminde Areal Fortidsmindebeskyttelseslinje <p>Beskyttet_Kultur</p> <p>Kulturmiljøer</p> <ul style="list-style-type: none"> VærdifuldtKulturmiljø Beskyttet sten- jordlige 	<p><i>Sagsareal (Sortrammet omramning).</i></p> <p><i>Registrerede fortidsminder og arkæologiske interesser jf. signaturforklaring.</i></p> <p><i>Baggrundskort: Sagsbehandlingskort-basis med matrikelgrænser (aktuelt: 2023-06-01) Kortdata fra Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.</i></p>
---	---